

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	DH.AY.01.01
		İlk Yayın Tarihi	01.03.2014
	ÜNİTE İÇİ ATIK YÖNETİM PLANI	Revizyon Tarihi	08.03.2022
		Revizyon No	03

I-GENEL BİLGİLER

- I.1. ÜNİTENİN ADI :DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
- I.2. ADRESİ :ERZURUM
- I.3. TELEFON NUMARASI :0442 2360040
- I.4. FAKS NUMARASI :0442 023601375

II-İDARİ BİLGİLER

- II.1. ÜNİTENİN BAĞLI OLDUĞU KURUM :ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
- II.2. ÜNİTENİN TÜRÜ :HASTANE
- II.3. YATAK SAYISI :223 diş üniti
- II.4. TIBBİ ATIKLAR SORUMLUSU :Tuncay GÜNEŞ
- II.5. TIBBİ ATIKLAR SORUMLUSUNUN İRTİBAT TELEFONLARI :0442.236 00 40-1769

ÖNSÖZ

Çağımızda teknolojik gelişmeler ve ilerlemelere bağlı olarak baş gösteren çevre kirliliğinin ulaştığı boyutları kaygı içinde izlemekteyiz. Çevre bilincinin arttığı günümüz dünyasında toplumun tüm bireyleri gibi bizlerde yaşanabilecek bir çevre için gereken önlemleri almaya kararlıyız. Bizler sağlık çalışanları olarak gerek hasta insanların tedavisinde, gerekse koruyucu sağlık hizmetlerinde ülkemiz ve insanlarımız adına gelecek nesillere iyi bir ortam bırakmak amacıyla çalışmaktayız. Çalıştığımız bu hastanede sağlık hizmetlerinden kaynaklanan, çevre ve insan sağlığına zararlı etkileri olan atıklar oluşmaktadır. Bizler imkânlar çerçevesinde bu atıkları en aza indirecek önlemleri almaktayız. Fakat atık oluşumunu tamamen engelleme imkânı olmadığından oluşan atıkların çalışan personele, hastalara ve hasta ziyaretçilerine ve en nihayetinde çevreye zarar vermeyecek bir şekilde hastane ortamından uzaklaştırılıp Berta rafını takip etmekteyiz. Bu 'Ünite İçi Atık Yönetim Planı' hastanemiz atık yönetiminin en iyi şekilde değerlendirilmesi adına 22.07.2005 tarih ve 25883 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığın Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine uygun olarak hazırlanmış olup hastanemiz atık yönetimindeki işleyişi, alınan gerekli önlemleri belirtmektedir.

KAPSAM:

Bu Atık Yönetim Planı; Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi hastanesini kapsamaktadır.

III-ATIK YÖNETİMİ

III.1. ATIK MİNİMİZASYONU

Atıkların azaltılması atık yönetiminin en önemli hedeflerinden bir tanesidir.

Azaltılan atıkların ve geri dönüşümün doğaya ve ekonomiye faydaları düşünüldüğünde atık

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	DH.AY.01.01
		İlk Yayın Tarihi	01.03.2014
	ÜNİTE İÇİ ATIK YÖNETİM PLANI	Revizyon Tarihi	08.03.2022
		Revizyon No	03

minimizasyonunun atık yönetimindeki önemli yeri fark edilecektir. Atıkların azaltılması daha az atık veya tehlikeli atık oluşmasını sağlayacak metotların ve ürünlerin kullanılmasının sağlanması ve atıkların oluştuğu yerde ayrıştırılmasını içeren işlemlerdir. Atıkların azaltılması aşağıdaki politikaların uygulanmasıyla sağlanabilir.

- Kaynakta Azaltma: Daha az atık oluşmasını sağlayacak metotların kullanılmasının sağlanması.
- Geri dönüştürülebilir ürünler: Kullanılan ürünlerin kaynakta veya dışarıda geri dönüştürülebilir olmasının sağlanması.
- Yeterli bir yönetim ve kontrol uygulanması: İlaçların ve kimyasalların satın alınımının ve kullanımının kontrollü olmasının sağlanması.

Atıkların ayrıştırılması: Tıbbi, Tehlikeli, Evsel ve Ambalaj atıkların mümkün olduğunca ayrı toplanmasının sağlanması

III.1.a) Evsel atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılacak çalışmalar

Evsel atıkların oluşumunun azaltılması amacıyla; kaynağında en aza indirecek geri dönüşüm (kağıt, karton, cam, plastik, metal vb. atıklar) sistemi uygulanmalıdır.

III.1.b) Ambalaj atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılacak çalışmalar

Ambalaj atıklarının oluşumunun ve miktarının azaltılması amacıyla kaynakta ambalaj atıklarının ayrı bir şekilde toplanıp geri dönüşüm geçici atık deposuna / konteynırına ulaşması sağlanmalıdır. Ünite içi denetimlerde ve hizmet içi eğitimlerde bu konu üzerinde hassasiyetle durulmalıdır.

III.1.c) Tıbbi atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılan çalışmalar

Tıbbi atıkların oluşumunun azaltılması amacıyla tek kullanımlık ürünlerin alımından mümkün mertebe uzak durulmalı ve kaynağında ayrıştırma yapılmalıdır. Hastane yönetimi ile görüşülüp yeniden kullanılabilir ürünlerin kullanımı sağlanmalıdır. Tıbbi müdahalelerde ambalajların kan ve kan ürünleri ile mümkün olduğunca temas etmeden ambalaj atık poşetlerinde atılması sağlanmalıdır. Kesici ve delici atıklar için ayrı özellikli kutular kullanılmalıdır. Hangi atıkların tıbbi atık, hangilerinin evsel atık ya da geri dönüştürülebilir olduğu konusunda ünite içi denetimlerde ve hizmet içi eğitimlerde personellere bilgiler verilmelidir.

III.1.d) Tehlikeli atıkların oluşumunun ve miktarının azaltılması amacı ile yapılan çalışmalar

Tehlikeli atıkların minimizasyonu için çalışanlara eğitimler verilmektedir.

III.2. ATIKLARIN KAYNAĞINDA AYRI TOPLANMASI VE BİRİKTİRİLMESİ

III.2.a) Evsel nitelikli atıkların kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri

Evsel nitelikli atıklar kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri: Evsel nitelikli atıklar kaynağında ayrı olarak tıbbi,tehlikeli ve ambalaj atıklardan ayrı olarak siyah renkli poşetlerde toplanarak, evsel atık arabaları ile geçici evsel atık deposuna götürülür.

III.2.b) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	DH.AY.01.01
		İlk Yayın Tarihi	01.03.2014
	ÜNİTE İÇİ ATIK YÖNETİM PLANI	Revizyon Tarihi	08.03.2022
		Revizyon No	03

Ambalaj Atıkların kaynağında ayrı toplanması: Kâğıt, karton, cam, plastik, metal v.b. ambalaj atıkları kontamine olmamaları şartıyla diğer atıklardan ayrı olarak mavi poşetlerde toplanmakta, toplanan ambalaj atıkları hastanenin geri dönüşüm geçici atık deposuna götürülmektedir.

III.2.c) Tıbbi atıkların (kesici-delici atıklar dahil) kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri

Tıbbi atıklar diğer atıklardan ayrı olarak, yırtılmaya, delinmeye, patlamaya ve taşımaya dayanıklı; orijinal orta yoğunluklu polietilen ham maddeden sızdırmaz, çift tabanlı, dikişli ve körüksüz olarak üretilen, çift kat kalınlığı 100 mikron olan, en az 10 kg kaldırma kapasiteli, her iki yüzeyinde “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile “DİKKAT TIBBİ ATIK” ibaresi taşıyan Kırmızı renkli torbalar kullanılmaktadır.

Torbalar en fazla $\frac{3}{4}$ oranında doldurularak ağzı sıkıca bağlanır, sızdıran poşetler diğer bir poşete konularak tam sızdırmazlığı sağlanır, hangi servise, vardiyaya ve tarihe ait olduğunu bildirir etiketle etiketlenir. Tıbbi atıkların sıkıştırılmamasına ve başka poşetlere aktarılmasına dikkat edilmelidir. Sızan veya yere dökülen sıvı tıbbi atıklar kalın odun talaşı veya emici özellikte bir materyalle yoğunlaştırılarak tıbbi atık poşetlerine atılır.

Kesici ve delici özelliği olan tıbbi atıklar diğer tıbbi atıklardan ayrı olarak delinmeye, yırtılmaya, kırılmaya ve patlamaya dayanıklı, su geçirmez ve sızdırmaz, açılması ve karıştırılması mümkün olmayan, üzerinde “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ile “DİKKAT! KESİCİ ve DELİCİ TIBBİ ATIK” ibaresi taşıyan plastik konteynirlarda toplanır. Bu kaplar en fazla $\frac{3}{4}$ oranında dolduktan sonra, ağızları kapatılıp ve kırmızı plastik torbalara konulmalı, kesinlikle sıkıştırılmamalı, açılmamalı, boşaltılmamalı ve geri kazanımı yapılmamalı.

Tıbbi atıkları toplayan personel işlem sırasında turuncu renkli özel kıyafetini ve diğer aksesuarlarını (çizme, maske, eldiven, gözlük) kullanmalıdır. Taşıma aracı olarak turuncu renkli üzerinde “Uluslararası Biyotehlike” amblemi ve “Dikkat Tıbbi Atık” ibaresi olan plastikten yapılmış, poşetlerin delinmesine yırtılmasına sebep verecek keskin köşeleri olmayan tekerlekli özel taşıma araçları kullanılmaktadır

III.2.d) Tehlikeli atıkların kaynağında ayrı toplanması, bu amaçla kullanılacak toplama ekipmanları ve özellikleri

Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği Hükümlerine göre toplanır ve bertarafa gönderilir
Piller pil atık kutularında toplanarak Büyük Şehir Belediyesi Özel Atık Şubesine veya TAP’ a teslim edilmekte,

Farmositik atık oluşumunun en aza indirilmesi için ilaç alımlarında şartnamelerine miadı dolan veya yaklaşan ilaçların firmalar tarafından değişimlerinin

sağlanması ibaresi eklenerek, farmositik atık oluşumu en aza indirilmiş,

•Fluoresan ampuller ve diğer civa içeren lambalar ayrı toplanmakta,

Bitkisel atık yağları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisanslı firmalara teslim edilmekte,

•Jeneratör atık yağları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisanslı firmalara teslim edilmekte,

•Kirlenmiş filtreler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisanslı firmalara teslim edilmekte,

•Ağır metal içere atıklar (Örn.: kuşun önlük-boyunluk, ateş ölçerler, tansiyon aletleri) Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı tarafından lisanslı firmalara teslim edilmekte,

•Tehlikeli atıklar ve diğer atık yönetmelikleri doğrultusunda hareket edilmektedir

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	DH.AY.01.01
		İlk Yayın Tarihi	01.03.2014
	ÜNİTE İÇİ ATIK YÖNETİM PLANI	Revizyon Tarihi	08.03.2022
		Revizyon No	03

III.3. ATIKLARIN TAŞINMASI, TAŞIMADA KULLANILACAK EKİPMAN VE ARAÇLAR,TAŞIMA GÜZERGAHI

III.3.a) Evsel atıkların taşınması, taşıma amacıyla kullanılacak araçlar

Servislerde; hemşire deski/odası, doktor odası, hasta odalarında ve personel lavabolarında ve Mutfak bölümlerinde,

İdari bölümlerde çalışanların odalarında bulundurulmalıdır. Atıkların toplanma saati hasta yoğunluğunun en az olduğu; 07:00-16:00 vardiyasında 07:00-08:30 / 15:00-16.00 Saatlerinde yapılmalıdır. İzlenecek güzergah olarak hasta ve hasta yakınlarının en az olduğu yerler tercih edilmelidir.

III.3.b) Ambalaj atıklarının taşınması, taşıma amacıyla kullanılacak araçlar

Servislerde; Hemşire deski-odası, doktor odası, tedavi odası ve pansuman arabalarında, İdari bölümler için her odada birer adet bulunmalıdır.

Atık toplama saati olarak sabah 07.00-16.00 vardiyasında 07.30-08.30 ve 15.00-16.00 saatleri belirlenmiştir.

III.3.c) Tıbbi atıkların taşınması, taşıma amacıyla kullanılacak araçlar

Servislerde; tedavi odası/arabası, pansuman odası/arabası, müdahale odası, muayene odasında, laboratuvar, röntgen, poliklinikler için tıbbi atıkların oluşacağı yerlere en yakın noktalarda bulundurulmalıdır.

III.3.d) Tehlikeli atıkların taşınması, taşıma amacıyla kullanılacak araçlar

Tehlikeli atık olarak oluşan piller için servislerin ortak alanında ve idari bölümlerin ortak alanlarında birer adet ayrı pil toplama kutuları bulundurulur,

III.4. GEÇİCİ DEPOLAMA SİSTEMLERİ

(22.07.2005 tarih ve 25883 Sayılı Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği Madde 19)

a) Evsel atık geçici atık deposunun yeri ve özellikleri (20 yatak ve üstü üniteler için)

Evsel atıkların depolanması için en az iki günlük atığı alabilecek boyutlarda geçici depolama alanı olmalıdır. Deponun tabanı ve duvarları sağlam geçirimsiz mikroorganizma ve kir tutmayan, kapısı maviye boyalı üzerinde siyah boya ile

“EVSEL ATIK” yazısı bulunmalı, kanalizasyona bağlı ızgaralı bir sistemi ve kolay temizlenebilmesi için basınçlı bir su musluğu mevcut olmalıdır. Tıbbi atık deposuyla yan yana inşa edilmiş geçici evsel atık depolama yeri mevcuttur.

b) Tıbbi atık geçici atık deposunun yeri ve özellikleri (20 yatak ve üstü üniteler için)

Tıbbi atıkların diğer atıklardan ayrı olarak depolanması için hastane bahçesinde en az iki günlük atığı alabilecek boyutta deponun tabanı ve duvarları sağlam

geçirimsiz mikroorganizma ve kir tutmayan, dışarıya açılır ve turuncu renge boyalı, üzerinde siyah renkle “Uluslar Arası Biyotehlike amblemi”ve “Dikkat Tıbbi Atık”ibaresi bulunmalı, bölge ikliminin sıcaklığı göz önüne alınarak kliması bulunan geçici evsel atık deposuyla yan yana inşa edilmiş geçici tıbbi atık deposu mevcuttur.

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	DH.AY.01.01
		İlk Yayın Tarihi	01.03.2014
	ÜNİTE İÇİ ATIK YÖNETİM PLANI	Revizyon Tarihi	08.03.2022
		Revizyon No	03

c Tıbbi atıkların geçici depolama amacıyla götürüleceği en yakın geçici depolama yeri (yataksız üniteler ile Yönetmelik EK-1 C’de belirtilen üniteler için)

d) Ambalaj Atıkları: Ambalaj atıklarının geçici depolanması için geçici ambalaj atık deposu mevcuttur.

e) Tehlikeli Atık: Tehlikeli atıklarının geçici depolanması için geçici tehlikeli atık deposu mevcuttur.

III.5. TOPLAMA EKİPMANLARININ TEMİZLİĞİ VE DEZENFEKSİYONU

a) Tıbbi atık taşıma araçları ve geçici atık deposu:

Tıbbi atık kovaları ve taşıma araçları günlük olarak temizlenmeli ve 1/10’luk dezenfektanla dezenfekte edilmelidir. Tıbbi atık geçici deposunun kuru olarak günlük temizliği ve dezenfeksiyonu yapılmalıdır.

b) Dezenfektanlar: Hypoklor ve deterjan kullanılmalıdır.

III.6. KAZA ANINDA ALINACAK ÖNLEMLER VE YAPILACAK İŞLEMLER

III.6.a) Tıbbi atıkların toplanması, ünite içi taşınması ve geçici depolanması sırasında oluşabilecek yaralanmalarda alınacak önlemler ve yapılacak işlemler

Tıbbi atıkların toplanması ve taşınmasında oluşacak yaralanma anında, yaralanan kişi mesai saatleri içerisinde İntaniye polikliniğine, mesai saatleri dışında ise acil servise başvurup gerekli tedavilerini yaptırmalıdır. En kısa sürede olayı enfeksiyon komitesine bildirip gereklilik kontrollerin ve takibin yapılması sağlanmalıdır.

III.6.b) Tıbbi atıkların toplanması, ünite içi taşınması ve geçici depolanması sırasında oluşabilecek dökülme ve yayılmalarda alınacak önlemler ve yapılacak işlemler

Tıbbi atıklar ünite içinde tıbbi atıklar için ayrılmış olan kirli odalarında veya tıbbi atık konteynirlerinde ilgili servisin temizlik personelleri tarafından toplanmalıdır.

Hastane içerisinde tüm servis ve kliniklerin tıbbi atıklarını toplama ve taşıma ile görevli personeller atığın dökülmesini önlemekle ilgili gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Gerekteğinde sızdırmazlığın sağlanması için atık poşetini ikinci hatta üçüncü bir poşete daha koymalıdır. Eğer çöp kovaşına, taşıma aracına ve depolama alanında kazayla tıbbi sıvı atık dökülmesi meydana gelirse bu bölgede kalın odun talaşı veya başka bir materyalle atığı yoğunlaştırıp tıbbi atık poşetine koymalıdır. Yüzey hemen Hypoklor ile dezenfekte edilmelidir.

III.6.c) Tıbbi atıkların toplanması, ünite içi taşınması ve geçici depolanması sırasında oluşabilecek yaralanmalar, dökülme-yayılma ve diğer kazaların bildirilmesi, kayıt altına alınması ve raporlanması

Meydana gelen kazaların Enfeksiyon kontrol komitesine ve atık yönetim sorumlusuna bildirilerek raporlanması sağlanmalıdır.

III.7. SORUMLU PERSONEL

III.7.a) Evsel nitelikli atıklar ile ambalaj atıklarının toplanması ve taşınmasından sorumlu personel ve görev tanımları

Evsel ve ambalaj atıkların servislerde toplanması ve taşınmasından servislerdeki temizlik personelleri sorumludur. Bu personeller atıkları to toplamak, toplanan atıkları atık taşıma aracıyla geçici atık deposuna taşımakla ve çöp kovalarının temizliğini yapmaktan sorumludur.

III.7.b) Tıbbi atıkların toplanması ve taşınmasından sorumlu personel, görev tanımları ve çalışma sırasında kullanılacak özel kıyafetler

	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ	Doküman Kodu	DH.AY.01.01
		İlk Yayın Tarihi	01.03.2014
	ÜNİTE İÇİ ATIK YÖNETİM PLANI	Revizyon Tarihi	08.03.2022
		Revizyon No	03

III.7.c) Geçici atık deposunun/geçici atık depolama konteynerlerinin işletilmesinden sorumlu personel ve görev tanımları

Adı –soyadı	Görev yeri	Görev tanımı	Çalışma saatleri	İletişim
Hüseyin CÖMERT	Cerrahi kliniği	Temizlik P.	07.30-16.30	05447330700
Yedek				
Rahmi AÇIKGÖZ	Periodontoloji	Temizlik P.	07.30-16.30	05444874217

-İsmi yazılı personeller Hastanemiz çalışmalarından kaynaklanan tıbbi atıkları belirlenen saatlerde toplamak,

-Toplama esnasında yönetmelikte belirtilen özelliklere sahip turuncu renkli özel kıyafet ve koruyucu ekipmanları giymek

-Topladıkları tıbbi atıkları, tıbbi atık taşıma araçlarıyla geçici atık deposuna taşımak,

-Taşıma araçlarının ve geçici atık depolarının, konteynirlerinin temizliğinden ve dezenfeksiyonundan sorumludurlar.

c)Geçici tıbbi atık deposunun işletilmesinden sorumlu personel ve görev tanımları:

Sorumlu personeller;

-Depodaki atıkların belediye görevlilerine teslim edilmesi,

-Teslimden sonra geçici atık depolarının günlük temizliklerinin yapılmasından,

-Tıbbi atıkların tesliminde kullanılan “Ulusal Atık Taşıma Formu”nun D nüshasını teslim anında, Bve C nüshasını, Tıbbi Atık alındı belgesini belediye görevlisi tarafından atık bertaraf tesisi sorumlusunun onayından sonra alıp atık yönetim sorumlusuna iletmekten,

-Servislerden atıkların taşınması sırasında gördüğü olumsuzlukları idareye bildirmekten yükümlüdür.

-Temizlik şirketi şefi/şefleri depoların temizliğinden sorumlu olup, temizliğin eksiksiz yapıldığına dair günlük takip çizelgelerini gününde ve eksiksiz olarak imzalamaktan sorumludur.

III.8. KAYIT TUTMA VE RAPORLAMA

III.8.a) Oluşan tıbbi atık miktarının belirlenmesi ve kayıt altına alınması

Hastane ve bağlı merkezlerde oluşan tıbbi atık miktarı geçici atık deposu sorumlu personelleri tarafından hastane atık yönetim sorumlusuna verilerek kayıt altına alınması sağlanır.

III.8.b) Kayıt altına alma ve raporlamadan sorumlu personel

Kayıt altına alınan veriler Atık Yönetim Sorumlusu veya yerine bakan personel tarafından raporlanacaktır.